

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Ministra Zdrowia z postulatem poprawy bezpieczeństwa dzieci przed wirusem HIV. W ostatnich trzydziestu latach w Polsce przyszło na świat ponad 200 dzieci zarażonych wirusem od swoich matek.

Dzieci nie są chronione przed zarażeniem wirusa HIV, ponieważ ich matki nie wiedzą o chorobie. Do zakażenia dochodzi zatem w czasie ciąży, porodu czy też karmienia piersią. Dlatego potrzebne są, zdaniem RPO, obowiązkowe i bezpłatne dla wszystkich kobiet w ciąży testy na obecność wirusa HIV wykonywane do 10 tygodnia ciąży. W razie wczesnego wykrycia zakażenia można niemal ze stu procentową pewnością zapobiec zakażeniu wirusem dziecka. Dzisiaj NFZ refunduje takie testy, jednak nawet ginekolodzy z kontraktem ich nie zlecają.

Liczba osób zakażonych wirusem HIV w Polsce rośnie z roku na rok. Jedną z dróg zakażenia jest przeniesienie wirusa z matki na dziecko. W latach 1985- 2016 w Polsce zarejestrowano około 220 przypadków takich zakażeń, a na wirus AIDS zmarło 13 dzieci. W latach 2012- 2016 doszło do 19 zakażeń odmatczyń. W ponad 90% przypadków do zakażenia HIV dzieci dochodzi w czasie ciąży, porodu i karmienia piersią. Jeśli matka nie wie, że jest zakażona, ryzyko transmisji HIV na dziecko w trakcie ciąży, porodu i karmienia piersią może sięgać nawet 50%. W większości krajów europejskich oraz w USA ryzyko zakażenia dziecka HIV, jeśli zakażona jest matka, wynosi obecnie ok. 1%, w Polsce – ok. 20%.

Warunkiem urodzenia zdrowego dziecka jest dwukrotne wykonanie przez kobietę w ciąży testu w kierunku HIV (do 10. Tygodnia ciąży oraz pomiędzy 33. A 37. Tygodniem) i wdrożenie leczenia przy ewentualnym wyniku dodatnim.

Od 2012 r. badanie w kierunku HIV są w standardach opieki okołoporodowej (obecnie zakłada je rozporządzenie Ministra Zdrowia z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej). Takie badania lekarz powinien zlecić dwukrotnie każdej kobiecie w ciąży. Są one refundowane przez NFZ, ale tylko dla pacjentek poradni z kontraktem z NFZ.

Tymczasem większość pacjentek chodzi do prywatnych ginekologów, którzy kontraktów z NFZ nie mają. Co więcej, z ankiet w przychodniach z kontraktem z NFZ wynika, że i one takich badań nie zlecają. Należy przy tym podkreślić, że obowiązek zalecenia pacjentce w ciąży badania w kierunku zakażenia HIV spoczywa na lekarzu/położnej, czyli na osobie udzielającej świadczeń zdrowotnych - prowadzącej ciążę.

Źródło: [RPO](#)